

Aanwezig: Maria Salomons (vz), Teun Immerman (notulen), Ane Wiersma (secretaris), Luc Prinsen, Akke Drentje (via Teams), Erik Greweldinger (via teams) Erik van Holten, Hans van Run, Ton van Grinsven, Dimitri Poncin, Willem Mak, Peter Smit.

Afwezig: Harma Wilts, Erik Jongenotter, Sjoert Bakker, Marcel Fick, Leon vd Biggelaar.

1. Opening en vaststelling agenda

- Maria opent de vergadering om 10:17. Voor het eerst hybride.

2. Mededelingen, ingekomen en verzonden stukken

Mededelingen

- Punt 5 op de agenda was 15min voor ingepland hier is meer tijd voor nodig.

Inkomend

- Effecten van 50 naar 30 VRI's definitief (Ane, 12-4)
- Gereedheidskist GOW30 Goudappel (Luc, 15-4)

Uitgaand

- geen uitgaande stukken

3. Verslag van de vergadering van 14 april 2022

a. Tekstueel

Ane past het aan

b. Openbaar

Geen aanvullingen

c. Naar aanleiding van

Peter: wordt de IVERA-RIS opgenomen in de centrale van bijvoorbeeld MobiMaestro of Verkeer.nu? Akke vraagt het na bij de stichting IVERA? Willem vraagt het na bij Vialis.

d. Actielijst

2021-11-1 Tekstvoorstel AVG in CVN

Leon

Blijft staan. Contact geweest bij met contactpersoon website. Is grootschaliger dan vooraf gedacht.

2021-12-1 Contact opnemen met andere leveranciers over fabrieks-onafhankelijk communicatieprotocol (en in memo meer aandacht hieraan opnemen).

Peter

Blijft staan, loopt is nog niet op het eind.

2021-12-3 Afmaken notitie CVN CCOL-IVERA-TLC garantietijden

Peter

Feedback van Ko Hartog en Vialis binnen gekregen. Het document wordt aangepast aan het einde van het overleg. Ton en Peter pakken dit op.

4. Groenknipper wel of niet, Vraag uit de Normcommissie

Hans: Er is een behoefte om informatie toe te voegen wanneer je groenknipperen weghaalt. Daarbij is het fijn om te weten hoeveel tijd je nog hebt op de oversteek. Als je een indicatie geeft op de oversteek, kun je de vastgroentijd wellicht verlagen. Rotterdam hanteert een vaste groenknippertijd van 3 seconden. Hans merkt op dat in 1971 (documentatie knippergroen) knipperen onderdeel was van het ontruimen, de toepassing van knippergroen nu is anders.

Willem: Lengte van de knippertijd kan afhankelijk zijn van de oversteeklengte en snelle en/of langzame voetganger. Wat te doen bij korte oversteek van bijvoorbeeld 4m. Hier verlies je tijd bij 4sec. vastgroen 3sec. knippergroen.

Wat zijn de gevolgen van het verwijderen van groenknipperen voor de verliestijd. Is dit onderbouwd en/of onderzocht? Is het een groot probleem? Er zijn namelijk zoveel variaties mogelijk. Voorstel is dat er aangerekend moet worden om de effecten inzichtelijk te krijgen.
Actie: Willem gaat er aan rekenen, waarna die het op de agenda zet. Algemene verwachting is als je het weghaalt wegbeheerders meer klachten gaan krijgen.

Erik G. Wettelijk moet je vanaf het rood 1.2m/s ontruimen. In het handboek verkeerslichten staat of stond dat langer dan 3sec. groenknipperen niet is toegestaan. Alles wat er verandert mag niet leiden tot extra verliestijd in de regeling.

Dimitri: Groen knipperen, moet je bij klachten uitleggen aan de weggebruiker. Wat doen wij verkeerd, wij laten de weggebruiker niet goed weten wat de bedoeling is. Is er daarom een mogelijkheid om de werking van groen knipperen te communiceren naar de weggebruikers. Is er een mogelijkheid dat Nederland kan snappen wat groen knipperen betekent.

Out of de box: Campagne onder de wegbeheerders om groen knipperen overal hetzelfde toe te passen.

Ane: De groenknippertijd in Amsterdam is afhankelijk van de loopsnelheid en lengte van de oversteek. Amsterdam past voor korte oversteken, onder 12m., 2sec. knippertijd toe daarboven 3sec. Tijdens rood informatie geven betekent wellicht dat je de ontruimingstijd moet aanpassen. Tijdens rood worden mensen zenuwachtig terwijl ze wel op de oversteek mogen zijn.

Akke: Keuze Bossche oplossing of groen-knipperen helemaal weg. Laat het geen kerstboom zijn.

5. Vragen en oplossingen uit de praktijk

Roodlichtcamera's

Vraag vanuit Maastricht m.b.t. roodlichtcamera's en de koppeling met de (I)-VRI.

Terugkoppeling: Bij het plaatsen van nieuwe flitscamera's kan dit zonder een koppeling met de (I)-VRI. De nieuwste camera's kunnen zelf de wijziging van het beeldstand waarnemen.

Ane: Situatie Amsterdam De Lairessestraat-Valeriusplein. Wel of geen conflict toevoegen tussen conflict 08/48 t.b.v. invoegend verkeer. Mogelijke oplossingen:

1. Niks doen, verkeer rijdt al op de trambaan en weet dat de tram/bus er zit.
2. Voorstart van de bus/tram (48) op de autorichting (08).

SUMO

Ton: Op de gebruikersdag van TLC-Gen is het Sumo-simulatie pakket getoond met de koppeling met een TLC-gen regeling. Vraag is of iemand weet of in het pakket Sumo veel ontwikkeling zit?

Weinig ervaring binnen de CVN met het pakket Sumo. De TU-delft neemt het in overweging omdat de kosten van het huidige simulatiepakket Vissim aanzienlijk zijn.

CCOL 12

Ton: De nieuwe VLOG versie is van toepassing op alle punten opgenomen in de consolidatie. CVN-C versie wijzigt niet, de nieuwe CVN-RIS moet worden vastgesteld door de CVN. Deze wordt uitgebreid met CAM-berichten, snelheid en wachtrijlengte. Voor de volgende keer op de **agenda CCOL 12.0 met CVN-RIS**.

Vragen:

- Wat is het verschil tussen Maastrichtse en Bossche lantaarn? De uitvoering is verschillend, de Bossche verkeerslantaarn is uitgebreider met o.a. bewaking en drukknoppen. Er bestaat ook een Utrechtse-verkeerslantaarn, hierin zit een Nijntje in het sjabloon in de lantaarn.
- Zijn bij aanpassingen van de ontruimingstijden voor tijdelijke wegwerkzaamheden, een nieuwe conflicttest en of conflictmonitoring noodzakelijk? Geen van de wegbeheerders die deze werkzaamheden toepast bij wijzigen t.b.v. wegwerkzaamheden. Iedereen past ontruimingstijden dan wel parameters tijdelijk handmatig aan.
- Vraag aan Willem over de Floriade m.b.t. de stand van zaken van de verkeersafwikkeling. De VerkeersRoom is afgeschaald, extra verkeersmaatregelen zijn niet nodig. Momenteel is voldoende capaciteit om pieken te kunnen opvangen.
- De Provincie Gelderland is bezig met het herschrijven van de nota verkeerslichten. Onderwerp wat daarbij ter discussie ligt is de aanpassing van de blokkenstructuur. Vraag is of je moet streven naar zo min mogelijk blokken. Kijkend naar het effect op de interne verliestijd is het gewenst zo min mogelijk faseovergangen te hebben. Willem merkt op dat de Flex-regeling geen vaste fasevolgorde meer heeft.
- Vooruit realiseren ten opzichte van alternatieve realisatie. Wat is hierin de meeste effectieve methode? Onbeperkt vooruit realiseren kan afhankelijk van het aantal conflicten niet altijd een positief effect opleveren. Doel is te streven naar een zo laag mogelijk interne verliestijd. Verschil tussen drukke en minder drukke periode kunnen hierbij van invloed zijn.

6. Ontwikkeling iVRI

a. Governance

Verbeter plan LVMB. Er is nog een potje met geld vanuit de stichting IVERA. Er vindt momenteel hierop nog weinige concrete actie plaats. Het plan van aanpak vanuit het LVMB voor dit verbeterplan wordt wel in gang gezet. Echter hiervoor is capaciteit nodig vanuit de leden. Alle wegbeheerders die in het LVMB deelnemen is gevraagd iemand te leveren om mee te werken aan het uitvoeren van het verbeterplan.

Dimitri: Vanuit het LVMB is gevraagd om 1 persoon te leveren voor 1 dag in de week voor het verbeterplan, Utrecht kan hier niet in voorzien.

Utrecht heeft regelingen die niet zijn gecertificeerd waardoor deze van UDAP zijn gehaald. De vraag om deze opnieuw aan te sluiten i.v.m. prioritering van de hulpdiensten is neergelegd bij het tactisch team. Hierop is negatief geantwoord. Utrecht heeft hierop een brief gestuurd naar de SC. Antwoord van de SC was geen precedent te willen scheppen. Dit heeft tot gevolg dat Utrecht niet actief inzet op de 2^e trance van I-VRI's. Alleen enkel waar I-VRI's meerwaarde hebben gaat het overwogen worden. Back-up vindt nu voor hulpdiensten plaats door middel van KAR.

Ton: Deelt zijn zorg over de afhankelijkheid van UDAP wanneer deze uitvalt. Het alternatief, Wifi-P, is namelijk geen standaard voor een I-VRI omdat je hiervoor een lokale RIS nodig hebt.

b. Consolidatie iVRI dataketen

De testbed specificaties zijn gedeeld, deze moeten nog worden vastgesteld door de CAB en de SC. Dit proces loopt vertraging op, waarbij de deadline 1 augustus is. Alle opmerkingen over de specificaties zijn inmiddels wel verwerkt. Hierin zijn geen nieuwe functionaliteiten opgenomen.

De manier van testen is nog onduidelijk. Vanuit Yunex wordt verzocht te voorzien in het faciliteren van testtooling. Vanuit de stichting IVERA is hierop teruggekoppeld dat een formele vraag gesteld dient te worden. Dit i.v.m. de bijdrage die er vanuit IVERA geweest is en het eigendom van de testtooling die ligt bij de leveranciers. De Stichting IVERA bevindt zich momenteel echter in de slaapstand.

Peter en Ton hebben documenten met wijzigingen ontvangen voor de ITSapp binnen CCOL. (ITFbestand, STD, functionele specificatie). Dit betreffen complexe wijzigingen met veel aanpassingen. Idee is dat er weinig functionele vooruitgang mee wordt bereikt.

ITSapp en RIS gaan in de cloud draaien in België. Deze gaan voorspellingen heen en weer sturen via 4G. Er is nog geen goed beeld van de betrouwbaarheid van de verbindingen.

c. Werkgroep iVRI OV-priospesificatie (open koppelvlak tussen C2 en OV-bedrijven C3)

De specificatie is afgerond. Deze is in de CAP behandeld maar daar is deze niet goedgekeurd. Er moet nog iets gebeuren, maar onbekend is wat. Er dienen i.i.g. nog pilots uitgevoerd te worden met de specificaties voordat dat het uitgerold kan worden.

O.a. dient er een extra bericht als toevoeging in VLOG te worden opgenomen om een analyse van een ingreep mogelijk te maken.

d. Werkgroep CAM/SRM data ten behoeve van verkeerskundig beheer

De wens is er om aan de VLOG berichten toevoegen wanneer een CAM of SRM bericht iets doet in de regeling. Dit is nog niet in de consolidatie meegenomen. Iedere leverancier heeft momenteel nog verschillende logging van deze berichten. Dit vraagt om een nog nader uit te werken protocol.

e. Werkgroep convoeien.

Nieuw opgerichte werkgroep. Doel van de werkgroep is reistijd beperken en peltons bij elkaar houden. Vraag is of fietspeletons hier ook deel van uit maken. *P.M op de agenda voor de volgende keer.*

8. Wachtijd voorspeller

Casus van een verkeersongeval ingebracht door Akke, geanalyseerd door Teun. De wachtijdvoorspeller heeft in deze casus zeer waarschijnlijk niet goed gefunctioneerd.

Aandachtspunten bij wachtijdvoorspeller.

- Algemene constatering is dat deze niet mag vertragen;
- Er dient met alle vertragende factoren in de regeling rekening te worden gehouden;
- Verschijningsvorm, zichtbaarheid.

Document, *CVN_wachtijdvoorspellers* zal worden aangescherpt door Luc. O.a. zullen er voorbeelden in worden opgenomen waar rekening meegehouden dient te worden in de voorspelling. Het gaat hierbij om de functionele werking van de wtv waarbij het niet gaat om de verschijningsvorm.

Daarnaast zijn er enkele onderzoeksvragen:

- Hoe vaak komt het voor dat een wachtijdvoorspeller niet heeft gefunctioneerd.
- Mensen waarderen de wachtijdvoorspellers. Hierdoor worden ongevallen voorkomen, is dat ook echt zo?
- Hoe kun je andere informatie meegeven op een veilige manier?

9. Normen

21 april bij elkaar geweest. Op de agenda stond o.a. het groen knippen en de invloed van 5G straling. Europees gebeurd er weinig.

Welke toleranties zijn er als het minimum geel en maximum geel op eenzelfde waarde zijn ingesteld? Er zit altijd een tolerantie op de ingestelde tijd die wordt afgevlakt door de procesbesturing. Hierdoor hebben deze toleranties geen invloed op de bewaker.

10. Werkgroepen

- **Stichting IVERA**

Bestandsnaam: Verslag CVN 20220511

Is bij elkaar geweest. Voor wat betreft de consolidatie en testen in het testbed. Het samen optrekken met Vialis ontbreekt op dit moment nog.

- **Terugkoppeling Thematafel (i)VRI LVMB**
Geen aanwezig vanuit de CVN.
- **Ivera-Ris**
IVERA RIS specificatie wordt in de conselodatie opgenomen. Centrale bouwers zijn al op de hoogte. De informatie van deze specificatie wordt gedeeld binnen de CVN en is binnenkort te vinden op het CROW.
- **TLC-gen**
Gebruikers dag op 9 mei geweest. Presentaties worden rondgestuurd (actie).

8. Lijst met te behandelen onderwerpen

Onderwerp	Wie	Wanneer
Regelen fietsers en parallelle voetgangers	Sjoert / Erik vH	p.m.
Toepassing i-signum Delft	Maria	September 2022
Deelconflicten	Maria	September 2022
Cybersecurity van de iVRI (BIO)	Ane	p.m.
Update CVN wachttijdvoorspellers	Allen	Juni
CVN-RIS interface	Ton	Juni
Groenknippen wel/niet	Allen	Mei 2022

9. Rondvraag

Opmerking over het hybride vergaderen, graag ruim op tijd afmelden i.v.m. de lunch. Dit doorgeven aan Dimitri.

Voorstel is om juli en augustus via Teams te vergaderen i.v.m. beperkte aanwezigheid.

10. Sluiting

Maria sluit de vergadering om 14:42.